

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2011. év november hónap 30. napján** tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés miatt I. r. vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 2011. év május hónap 12. napján kelt 17.B.1064/2009/7. számú végzését **helybenhagyja**.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság - a Pest Megyei Főügyészség 2009. év augusztus hónap 3. napján kelt, és a bírósághoz 2009. év augusztus hónap 11. napján érkezett Nf.4035/2009/3-I. számú vádirata alapján eljárva - a 2011. év május hónap 12. napján kelt 17.B.1064/2009/7. számú végzésével I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottal szemben a különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette [Btk. 319. § (1) és (3) bekezdés c) pont] miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

A végzés ellen az ügyész fellebbezett.

A kifejtettek szerint a vádirat kellő részletességgel tartalmazza a vádlotti magatartásokat; ezzel összefüggésben a vagyonkezelési megbízás tartalmát, az abban foglalt konkrét kötelesség megszegésének módját és a bekövetkezett vagyoni hátránnyal való okozati összefüggést; végül hogy az Rt. és az Ltd. között megkötött szakértői szerződés mely feltételeiben volt az Rt. számára hátrányos. A szerződés tartalmáról I. r. vádlott az igazgatóság számára elégtelennek tekinthető tájékoztatást adott, annak tartalmát szándékosan nem ismertette. Kétségtelen, hogy az ÁPV. Rt. felhatalmazást adott a szakértői szerződés megkötésére, ebből azonban nem következik, hogy arra mindenképpen sor kellett, hogy kerüljön. A szerződés szükségtelen volt: az abban meghatározott feladat részben már teljesült, részben pedig elvégezhetetlen volt egy külföldön bejegyzett orosz cég részéről. Az Rt. úgy fizetett ki az Ltd. cégnek 1.487.500 USD-t, hogy az semmiféle munkát nem

végzett; az Rt. szakemberei - köztük II. r. és III. r. vádlottak - két éven át folytatott tevékenysége azt egyébiránt is szükségtelenné tették.

A vádirat nem tekinthető törvénytelennek, még csak kellékhányosnak sem; az abban írtakból okszerűen következik, hogy a vagyoni hátrány az Rt.-nél állt elő.

Másfél évvel az ügy iratainak a bírósághoz érkezését követően nem lett volna helye az eljárás tárgyalás előkészítése során történő megszüntetésének.

Összességében indítványozta az elsőfokú végzés hatályon kívül helyezését és a Fővárosi Bíróságnak az eljárás lefolytatására való utasítását.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.576/2011/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezésben foglaltakat fenntartotta.

Továbbmenően utalt még arra, hogy az elsőfokú bíróság a vádlottak tudattartalmával kapcsolatban olyan kérdésben foglalt állást, melyet csak a bizonyítékok értékelését követően tehetett volna meg. Fenntartva, hogy a Be. 263. § (1) bekezdésében foglaltak egyébként is sérültek, a hivatkozott bírói gyakorlat szerint a tárgyalás előkészítésének szakában az eljárás bűncselekmény hiányában való megszüntetésére csak akkor kerülhetett volna sor, ha a bizonyítékok értékelése nélkül megállapítható: a vád tárgyává tett cselekmény egyetlen különös részi tényállásba sem ütközik.

A másodfokú bíróság tanácsának elnöke az érintetteket tájékoztatta az ügy tanácsülésen történő elbírálásáról.

I. r. vádlott védője a Be. 360. § (3) bekezdése alapján megtett észrevételében az elsőfokú végzés helybenhagyását indítványozta. Kifejtése szerint a Pest Megyei Főügyészség nem tett mást, mint a korábbi, két jogerős megszüntető végzéssel érintett vádiratból "összegyűrt" egy új vádiratot, amely minden tekintetben azonos a korábbiakkal, semmilyen új adat, tény, információ fel nem merül benne. A megszüntetés jogcímeiként ezáltal felmerülhet a Be. 267. § (1) bekezdés j) pontja is.

A fellebbezés nem alapos, ezzel szemben a fenti védői álláspont helyes.

Előjáróban azt vizsgálta a másodfokú bíróság, hogy sértett-e eljárási szabályt az elsőfokú bíróság akkor, amikor a Be. 263. § (1) bekezdésében megjelölt időtartamon túl hozta meg a Be. 267. § alapján a megszüntető határozatát.

A vádirat benyújtására a bírósági iroda érkeztető bélyegzése szerint 2009. év augusztus hónap 11. napján került sor. A vádirat azonban nyomozati iratok nélkül érkezett; megintcsak az érkeztető bélyegzés tanúsága szerint az ügy iratai 2009. év szeptember hónap 1. napján érkeztek meg a Fővárosi Bírósághoz; a Be. 263. § (1) bekezdésben írt határidő ettől kezdődően számolandó. [Megjegyzést érdemel, hogy ez a tartam a vád benyújtásakor 60 nap volt; 2011. év március hónap 1. napjától kezdődően - tehát az elsőfokú végzés meghozatalakor és jelenleg is - 30 nap].

Kétségtelen, hogy a kérdéses határidő az elsőfokú végzés meghozataláig - 2011. év május hónap 12. napjáig - sokszorososan eltelt. Ugyanakkor a Be. 263. § (1) bekezdése korántsem arról rendelkezik, hogy a tárgyalás előkészítésének szakasza meddig tarthat, az ott írt időtartamot követően esetlegesen lezárulna; hanem a

tanács elnökének szab - a megfogalmazásból következően nem is jogvesztő módon - határidőt a vizsgálódásra.

A Be. XII. Fejezete „A tárgyalás előkészítése” címet viseli, az ott írtak érvényesülnek és alkalmazandók mindaddig, amíg az eljárás egy újabb szakaszába nem lép. Ez az újabb szakasz pedig a Be.-nek „Az elsőfokú bírósági tárgyalás” címet viselő XIII. Fejezete. Mindaddig tehát, amíg a tárgyalás megnyitására [Be. 281. §] sor nem kerül, a Be. XII. Fejezetének alapján lehet és kell eljárni.

Egyébiránt az, hogy valamely - a tárgyalás előkészítése során meghozható - döntés, intézkedés megtételének a Be. 263. § (1) bekezdésében írt időtartamon követően is helye van, egyértelműen következik a Be. 275. § (1) bekezdéséből, amely a bíróság tanácsát feljogosítja arra, hogy a tárgyalás előkészítésének befejezése, vagy akár a tárgyalás kitűzése után tanácsulésen meghozza a Be. 267. § szerinti megszüntető határozatot.

Nem vétett ezért eljárási szabályt az elsőfokú bíróság akkor, amikor - egyébiránt az I. r., III. r. és IV. r. vádlottak védőinek indítványára - vizsgálódott, majd határozott a Be. 267. §-a szerint.

Érdemben is helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Fővárosi Bíróság a támadott végzésében irathűen rögzítette a jelen büntetőügy eddigi történéseit, így annak tényét, hogy korábban már sor került vádiratok benyújtására: I. r. vádlottal szemben a Fővárosi Főügyészség által NF.17793/2007/1-I. számon [a továbbiakban (A)], míg II. r., III. r. és IV. r. vádlottal szemben ugyancsak a Fővárosi Főügyészség részéről NF.2280/2003/50-I. számon [a továbbiakban (B)]; valamint hogy az azok alapján indult eljárásokat a bíróság a törvényes vád hiányára való hivatkozással megszüntette.

Elemző részletességgel taglalta az ügyben újólá, a Pest Megyei Főügyészség által immár mind a négy vádlottal szemben benyújtott NF.4035/2009/3-I. számú vádiratban [a továbbiakban (C)] foglaltakat.

Végül határozatának 7-9. oldalán egybevetette a hűtlen kezelés büntettének Btk. 319. §-ban foglalt törvényi tényállási elemeit az egyes vádlottak tekintetében a (C) vádiratban megszövegezett történeti tényállási elemekkel; kimutatva, hogy azok egymásnak nem megfeleltethetőek.

Ez utóbbi elsőbírói tevékenységet értékelte a fellebbviteli főügyészi átirat akként, hogy a Fővárosi Bíróság - meg nem engedett módon - a bizonyítékok értékelésébe bocsátkozott.

E vádhatósági állásponttal a másodfokú bíróság nem értett egyet.

Az elsőfokú bíróság ugyanis nem egyes bizonyítékokat értékelt: nevesített, súlyozott, vetett egybe egyéb tényadatokkal; hanem éppen arról adott számot csupán, hogy a vádban foglaltak - függetlenül valóságtartalmuktól - valamely, akár a vád szerint minősülő, akár más bűncselekmény megállapítására alkalmasak lehetnek-e.

Amint azt az elsőfokú végzés helyesen tartalmazza: a vád "meglehetősen elnagyolt leírása" alapján sem I. r. vádlott vagyonkezelési szabályokat szándékosan

megsértő, ezáltal vagyoni hátrányt ugyancsak szándékosan okozó magatartásának elemei éppúgy nem érhetők tetten, mint ahogyan vádlott-társainak - II. r., III. r. és IV. r. vádlottaknak - az ugyancsak szándékos, I. r. vádlott kötelességszegő magatartását elősegítő tevékenységének mikéntje.

Erre figyelemmel valóban helyes az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy a (C) vád a jelen formájában nem elégséges valamely különös részi tényállás ítéleti bizonyossággal való megállapítására.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban az eljárás megszüntetésének helyes indoka nem a hivatkozott Be. 267. § (1) bekezdés a) pontjában írt ok, jelesül hogy a vád tárgyává tett cselekmény nem bűncselekmény.

A Fővárosi Bíróság a (C) vád hiányos voltára csupán azzal kapcsolatosan utal, hogy az nem jelöli meg: a vagyoni hátrány kinél, hol keletkezett.

A Fővárosi Ítéltábla osztja I. r. vádlott védőjének véleményét abban, hogy a (C) vád a korábbi (A) és (B) vádirathoz képest újat, konkrétabbat nem tartalmaz, azoknak csupán egybeolvasztása történt. Ebből következően viszont hordozza mindazokat a hibákat és hiányosságokat, amelyeket korábban a Fővárosi Bíróság a 15.B.118/2008/3, illetőleg a 15.B.874/2007/3. számú és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság az 1.Bkf.10257/2008/3. számú határozatában már kifogásolt.

A három vádirat gondos egybevetéséből megállapítható, hogy a (C) vádiratba az (A) és a (B) vádiratban foglaltak kerültek csupán átemelésre.

Így a (C) vádirat 1. oldalának két bekezdésének az (A) és (B) vádiratok 1. oldalainak első két bekezdései felelnek meg.

A (C) vádirat 2. oldalának második és harmadik bekezdése a (B) vád 1. oldalának első és 2. oldalának második-harmadik bekezdésével mutat azonosságot; a (C) vád 2. oldalának negyedik-ötödik-hatodik bekezdésében írtak az (A) vád 1. oldalának harmadik, míg a (B) vád 2. oldalának hatodik és 3. oldalának első bekezdésében olvashatók.

A (C) vád 2. oldal utolsó és 3. oldal első két bekezdése a (B) vád 2. oldal negyedik-ötödik bekezdésével; míg a (C) vád 3. oldal harmadik-negyedik bekezdése az (A) vád 2. oldal második, illetve a (B) vád 3. oldal harmadik-negyedik bekezdésében foglaltakat ismétli. Ez esetben utalni lehet arra, hogy a (C) vád 3. oldal negyedik bekezdése a korábbiaknál ugyan bővebb, ám a büntetőjogi felelősség kérdésével összefüggésben új konkrétumot nem tartalmaz.

A (C) vád 4. oldalán foglaltak az (A) vád 2. oldal ötödik, 3. oldal első és ötödik, továbbá a 4. oldal első és harmadik bekezdésében; illetőleg a (B) vád 3. oldal hatodik, 4. oldal első-második-harmadik és 5. oldal első-második bekezdésében írtakkal egyeznek.

A (C) vád 5. oldalán és továbbmenően a 6. oldal első bekezdésében írtak az (A) vád 4. oldal negyedik-ötödik-hatodik bekezdésének; míg a (B) vád 4. oldal harmadik és hetedik, 5. oldal negyedik és 6. oldal második-harmadik bekezdésében foglaltaknak felelnek meg.

A (C) vádirat 6. oldal második-harmadik-negyedik bekezdése az (A) vád 4. oldal harmadik, 5. oldal első, harmadik és negyedik bekezdésével; míg a (B) vád 5. oldal ötödik, 6. oldal negyedik-ötödik, hetedik-kilencedik és 7. oldal első bekezdésével egyező.

Végül a (C) vád 7. oldalának második bekezdése az (A) vád 5. oldal utolsó és 6. oldal első; míg a (B) vád 7. oldal harmadik bekezdésétől a 8. oldal második bekezdéséig terjedő részével mutat azonosságot.

Új a (C) vád 4. oldalának harmadik bekezdése, mely azonban a 2001. januárjától májuság zajló egyeztetéseket, szerződés-kiegészítéseket ír le; valamint a (C) vád 6. oldal utolsó két és 7. oldal első bekezdése, mely viszont a 2002. év október hónap 18. napján tett intézkedésről, az Ltd. "fantomcég" voltáról tartalmaz adatot. Előbbi a valószínűsíthető vádidőszakot megelőző, utóbbi az azt követő eseményekről szól; megintcsak nehezen értelmezhető valamely elkövetői magatartás részeként.

A fentiekből kitűnik, hogy a (C) vád megszerkesztése eredményeként nem történt elmozdulás az (A) és a (B) vádhoz képest; az ez utóbbiak kapcsán a fentebb már hivatkozott első- és másodfokú bírósági határozatokban foglaltak megismétlését a jelen másodfokú határozatban a Fővárosi Ítéltábla nem tartja szükségesnek, azokra csupán visszautal.

Mégis kiemeli a korábbi 1.Bkf.10257/2008/3. számú végzésébe írtak közül az alábbiakat:

"A vád történeti tényállása taglalja a 31/2000. Kg.F. számú vezérigazgató helyettesi utasítást, de e körben sem jelöli meg a konkrét összefüggést a vádlott [I. r. vádlott] vagyonkezelői megbízatása, tevékenysége és elkövetési magatartása között.

A vádirat két részösszeg kifizetésének engedélyezését úgy rója fel [I. r. vádlott] vádlottnak, hogy a történeti tényállás szerint 1.275 ezer USD előleg volt, amit a szerződés értelmében öt napon belül ki kellett fizetni, míg a második részösszeg az alapszerződés aláírásával egyidejűleg vált esedékessé. E tekintetben a vádiratban foglaltak alapján nem állapítható meg bűncselekmény, vagy ha igen nem ebben az összefüggésben, nem a kifizetés iránti intézkedés, a teljesítés elmulasztott ellenőrzése kapcsán. (Igaz a vád azt sem tartalmazza, hogy a kifizetésre [I. r. vádlott] vádlott adott volna utasítást, és azt sem, hogy a teljesítést neki kellett volna ellenőrizni.)

Utalásszerűen sem derül ki, hogy a vezérigazgató helyettesi utasításban foglaltak szerinti eljárás kinek a feladata volt, az miként kapcsolódik(e) [I. r. vádlott] vádlott vagyonkezelői megbízatásához.

A vádirat ténybeli elemek esetleges halmazát tartalmazza, amelyből a pontosan körülírt elkövetési magatartás hiányában legfeljebb következtetni lehet arra, hogy mi volt a vádemelési szándék. E következtetéseket azonban többféle irányban és formában is le lehet vonni. A másodfokú bíróság a lehetséges következtetéseket csak azért nem sorolja fel, mert ezzel a vádhatóság feladatát gyakorolná.

A benyújtott vád nem egzakt, mivel nem állapítható meg mit ró I. r. vádlott terhére. Nem alkalmas arra, hogy a bizonyítás irányát meghatározza és arra sem, hogy egyértelművé tegye a terhelt számára magatartása mi módon ütközött a büntetőjog

szabályaiba. A vádból egyáltalán nem tűnik ki, hogy mi tartozik a vádhoz és mi nem, ezért az sem, hogy pontosan melyek a bizonyítandó tények."

A fentiek a jelen újabb (C) vádirat kapcsán is elmondhatók, és megállják a helyüket nem csupán I. r., hanem II. r., III. r. és IV. r. vádlott tekintetében is.

Erre figyelemmel a jelen eljárás megszüntetésének helyes jogi indoka is változatlanul a Be. 267. § (1) bekezdés j) pontja.

Összességében a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Bíróság érdemben helyes végzését a Be. 360. § (1) bekezdés g) pontjára figyelemmel megtartott tanácsülésen a Be. 371. § (1) bekezdése szerint helybenhagyta.

A végzés ellen a Be. 386. § (1) bekezdésében meghatározott lehetőség hiányában nincs helye további fellebbezésnek.

B u d a p e s t, 2011. év november hó 30. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Székely Ákos s.k.
előadó bíró

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
bíró

A Fővárosi Bíróság 17.B.1064/2009/7. számú végzése a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.332/2011/5. számú végzése folytán a mai napon jogerőre emelkedett.

B u d a p e s t, 2011. év november hó 30. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző